

Europejski nakaz aresztowania (ENA)

Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi

Zestaw studiów przypadku – przewodnik dla prowadzących szkolenie

Autor:

Prof. André Klip

Uniwersytet w Maastricht,

Sędzia honorowy – Sąd Apelacyjny – Hertogenbosch

Spis treści

A.	Studia przypadku	1
I.	Scenariusz przypadku 1; Pytania	1
II.	Ćwiczenia	2
III.	Scenariusz przypadku 2, kontynuacja przypadku 1; Pytania	3
IV.	Zadanie dodatkowe: ENA do Norwegii?	3
B.	Dodatkowe uwagi dla prowadzących szkolenie dotyczące przypadków	4
C.	Podejście metodologiczne	5
I.	Ogólna idea i podstawowe tematy	5
II.	Grupy robocze i struktura seminarium	6
III.	Materiał dodatkowy	7
IV.	Ostatnie wydarzenia	7
D.	Rozwiązania	8

Europejski nakaz aresztowania (ENA)

A. I Przypadek 1 scenariusz:

Szef policji w Heraklionie, w imieniu prokuratury przy sądzie apelacyjnym Kreta Wschodniej, wydaje ENA do Holandii (Królestwa Niderlandów) w sprawie lekarza medycyny narodowości holenderskiej (dr Drion), zamieszkałego w Maastricht, który miał popełnić morderstwo i dopuścić się sabotażu. Fakty dotyczące morderstwa odnoszą się do jego pomocy w położeniu kresu życia greckiego obywatela Karalisa w Salonikach. Na specjalne życzenie Karalisa, Drion wstrzyknął mu śmiertelną substancję, która spowodowała jego śmierć kilka minut później. Fakty sabotażu dotyczą zniszczenia mienia Aegean Airlines na lotnisku w Atenach, co było wynikiem frustracji dr Driona, który dowiedział się, że nie zdążył na swój lot powrotny do Maastricht.

Pytania:

1. *Czy Holandia jest zobowiązana do wydania Dr. Driona, a jeśli tak, na jakich warunkach?*
2. *Czy miałyby to jakieś znaczenie, gdyby te fakty nie miały miejsca w Grecji, ale w Holandii?*
3. *Czy Holandia może dokonać oceny tych przestępstw i zakwalifikować je zgodnie z holenderskim prawem karnym?*
4. *Czy narodowość osoby, której dotyczy wniosek, odgrywa jakąś rolę?*
5. *Czy osoba, której dotyczy wniosek, zostanie zatrzymana na czas trwania procedury?*
6. *Jakie organy będą zaangażowane po obu stronach w odniesieniu do tego ENA?*
7. *Jaką procedurę przewiduje się w Holandii i jak długo ona trwa?*
8. *Jaką rolę odgrywają organy greckie podczas procedury wydawania osób?*
9. *Kiedy i w jaki sposób odbędzie się wydanie?*

10. Wyobraźmy sobie, że procedura wydania się udaje. Pod jakimi warunkami grecki prokurator może również oskarżyć Driona o popełnienie kolejnego przestępstwa kradzieży ze sklepu?

II. Ćwiczenia:

Znajdź następujące właściwe organy wykonujące nakaz i języki, które mają być używane w zaświadczeniu:

1. Portugalski prokurator w Bradze domaga się wydania niemieckiego obywatela Dietera Müllera, który obecnie przebywa w fińskim Turku, w celu przeprowadzenia postępowania karnego.

Właściwy organ:

Język:

2. Irlandzka prokuratura otrzymuje ENA dotyczący wyroku w sprawie obywatela francuskiego Leona Laselle'a skazanego zaocznie przez Tribunal de Grande Instance de Bordeaux, Francja.

Właściwy organ:

Język:

3. Właściwy organ hiszpański w Maladze poszukuje obywatela rosyjskiego Michaila Lebedenskigo, zamieszkałego w Nikozji na Cyprze.

Właściwy organ:

Język:

A. III. Scenariusz przypadku 2, kontynuacja przypadku 1:

Na rozprawie przed właściwym holenderskim sądem okręgowym obrońca dr. Drion oświadczył, że warunki przetrzymywania w Grecji są poniżej standardów stosowanych przez Europejski Trybunał Praw Człowieka i Trybunał Sprawiedliwości w sprawie Aranyosi. Obrona obawia się, że Drion będzie poddany nieludzkiemu i poniżającemu traktowaniu w więzieniach w Grecji. To, zdaniem obrony, naruszyłoby jego prawa wynikające z art. 3 EKPC i 4 Karty. Obrona wnosi do Trybunału o odmowę wydania.

Pytania:

1. *Czy organ egzekucyjny jest zobowiązany do zajęcia się tą sprawą?*
2. *Jeśli tak, to jak sobie z tym poradzi?*
3. *Czy organ wydający nakaz ma do odegrania jakąś rolę?*
4. *Czy organ wykonujący nakaz ma możliwość odroczenia wykonania ENA lub odmowy jego wykonania?*

A. IV. Zadanie dodatkowe: ENA do Norwegii?

Weźmy Scenariusz 1 i zastąpmy Holandię Norwegią, j. holenderski norweskim, a Maastricht Bergen. Wszystkie inne fakty pozostają bez zmian. W jaki sposób i na jakiej podstawie należy teraz wydać nakaz aresztowania i odpowiedzieć na pytanie zawarte w scenariuszu 1?

Część B. Dodatkowe uwagi dla prowadzących szkolenie dotyczące przypadków

A. I. Przypadek 1:

W zależności od państwa członkowskiego, w którym odbywa się seminarium, kraje ze scenariusza nr 1 i 2 będą się zmieniać. Upewnij się, że weźmiesz państwo członkowskie, które zdecydowanie sprzeciwia się eutanazji i państwo członkowskie, które dopuszcza ją w pewnych okolicznościach

A. IV. Zadanie dodatkowe: ENA do Norwegii?

To zadanie może być wykorzystane, jeśli pozwala na to czas i powinno być powierzone bardziej doświadczonym praktykom

I. Ogólne założenie i główne tematy

W pierwszym przypadku chodzi o wyjaśnienie znaczenia pojęcia wzajemnego uznawania. Wiąże się to z dużym zaufaniem do systemów wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych drugiej strony i wymaga, by współpraca miała miejsce nawet w sytuacjach, w których znalezione rozwiązanie byłoby zupełnie inne w danym państwie członkowskim. Ważne jest, aby zauważyć, że krajowe kwalifikacje prawne często nie mają zastosowania. Zasadniczo nakazy aresztowania muszą być przyjmowane w takiej formie, w jakiej są, i wykonywane. W większości przypadków warunki określa państwo członkowskie wydające nakaz. Istnieje jednak kilka wyjątków. W orzecznictwie Trybunału wypracowano pewne wyjątki, o których nie ma mowy w decyzji ramowej, a które muszą być stosowane w praktyce. Przygotowując się do pracy ze swoimi organami, pracownicy sądu muszą rozwijać wrażliwość, aby rozpoznawać takie sytuacje, ponieważ mogą one powodować opóźnienia, a nawet utrudniać współpracę lub prowadzić do konsekwencji mających zastosowanie po przekazaniu.

Przypadki i pytania zostały zaprojektowane w taki sposób, aby umożliwić prowadzącym szkolenie i uczestnikom zmierzenie się z nimi:

1. Struktura i podstawowe założenia wzajemnego uznawania w ogólnym ujęciu i w kontekście decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi; Uwaga: ENA, jako najstarsze i wyłączone narzędzie ekstradycji/wydania, stanowi laboratorium dla wszystkich innych instrumentów dotyczących wzajemnego uznawania. Zmiany w orzecznictwie dotyczącym ENA mają zatem natychmiastowy wpływ na wszelkie inne formy współpracy.
2. Ustalenie, które organy są zaangażowane po obu stronach.
3. Sposób podziału zadań między organem wydającym a organem wykonującym nakaz.
4. W jaki sposób można nawiązać kontakt między organami i jakich gwarancji należy udzielić?
5. Jakie są konsekwencje wydania dla ścigania w państwie członkowskim wydającym nakaz?

6. Jakie są konsekwencje przekazania dla zatrzymania państwie członkowskim wydającym nakaz?
7. Rola, jaką może odegrać obrona w próbie zablokowania wydania lub uzyskania lepszych warunków.

II. Grupy robocze i struktura seminarium

Przed seminarium prowadzący prześle jednostronicowy kwestionariusz, aby poznać doświadczenia uczestników w zakresie decyzji ramowej (DR) i jej stosowania w praktyce. Zapyta również, jakie są oczekiwania uczestników i na jakie pytania chcieliby uzyskać odpowiedzi. Uzyskane w ten sposób informacje zostaną wykorzystane w prezentacji, jak również wpłyną na wybory, których trzeba będzie dokonać przy różnicowaniu poziomu zadań do omówienia i ewentualnych dodatkowych pytań. Ważne jest, aby informacje te były dostępne, ponieważ można się spodziewać, że wśród uczestników poziom doświadczenia, ich zdolności językowe i codzienne zadania w praktyce mogą się różnić.

Osoba prowadząca szkolenie przedstawi uczestnikom krótką prezentację (Power Point) podkreślającą istotne cechy **decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania** osób między państwami członkowskimi – zakres zastosowania, definicje, właściwe organy, rozróżnienie między przekazaniem w celu ścigania a wykonaniem, rola obywatelstwa lub miejsca zamieszkania osoby, której dotyczy wnioski, podstawy odmowy, terminy, prawo właściwe, kolejne decyzje, obowiązki państw członkowskich (**ok. 15-20 min**).

Scenariusz przypadku 1 ma na celu zarówno zajęcie się bardzo podstawowymi kwestiami, jak i bardziej dogłębną analizę kilku problemów, które mogą wystąpić. Uczestnicy będą pracować w grupach 4-5 osobowych i będą mieli do dyspozycji laptopa podłączonego do Internetu w celu rozwiązania pytań. Szczególnie polecane są strony internetowe EJN, Eurlex i Trybunału Sprawiedliwości. Celem jest, aby uczestnicy nauczyli się korzystać z tych stron internetowych w celu uzyskania potrzebnych informacji i wykorzystania ich w rozwiązywaniu omawianych problemów. Rozwiązanie przypadku 1 i udzielenie odpowiedzi na pytania powinno zająć **ok. 1 godziny i 40 minut**. Grupy mogą być tworzone poprzez zebranie uczestników o tym samym poziomie doświadczenia.

W tym momencie zalecana jest 10-minutowa przerwa.

Rozwiązywanie **ćwiczeń** z punktu A.II powinno zająć **ok. 10 minut**, ponieważ mają one pomóc uczestnikom w zrozumieniu mechanizmu znajdowania właściwego organu oraz języka, którego należy używać w zaświadczeniu. Po zapoznaniu się ze stroną internetową EJN, ćwiczenie to może być również wykorzystane jako ćwiczenie kontrolne. W przypadku, gdy rozwiązanie Przypadku 1 zajęło więcej czasu niż przewidywano, ćwiczenie to można pominąć i zadać jako pracę domową.

Scenariusz przypadku nr 2 zmusi uczestników do zajęcia się kwestiami, których nie można znaleźć w tekście decyzji ramowej, jednak mają one zastosowanie w praktyce i wymagają szybkiej odpowiedzi. Uczestnicy będą pracować w grupach 4-5 osobowych i będą mieli do dyspozycji laptopa podłączonego do Internetu w celu rozwiązania pytań. Rozwiązanie scenariusza przypadku 2 powinno zająć **ok. 40-45 minut**.

Pozostałe pytania powinny zostać omówione na koniec seminarium (przez **ok. 5-10 minut**).

III. Materiały dodatkowe

Wszyscy uczestnicy muszą przynieść ze sobą kopię **decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi** zawierającą formularze znajdujące się w załączniku. Ponadto uczestnicy muszą przynieść lub mieć dostęp do swoich przepisów krajowych wdrażających decyzję ramową.

Uwaga dla osób przeprowadzających szkolenie: Interesujące będzie sprawdzenie, czy tekst, którym dysponują uczestnicy, jest nie tylko tekstem w ich języku narodowym, ale także tekstem zawierającym poprawki (takie jak DR 2009/299) i sprostowania wprowadzone do tekstu pierwotnego. Nadal często zdarza się, że tekst opublikowany w 2002 r. jest stosowany w praktyce bez późniejszych zmian. Uwaga: jeśli chodzi o sprostowania, to różnią się one w zależności od języka i mogą pojawić się wiele lat po 2002 r., np. w wersji holenderskiej Dz.U. 2020 L 118/39. Jeśli czas na to pozwala, jest to moment na przeszkolenie ich w zakresie korzystania z systemu eurlex i [skonsolidowanej wersji tekstów prawnych](#))

Bardzo ważne zachęcanie do używania narzędzi online!

IV. Ostatnie wydarzenia

Proszę sprawdzić, czy w ciągu ostatnich trzech miesięcy nie toczyła się żadna nowa sprawa lub czy nie wniesiono wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości.

Część D. Rozwiązania

A. I. Scenariusz przypadku 1:

Pytania:

P1. Czy Holandia jest zobowiązana do wydania Dr. Driona, a jeśli tak, to na jakich warunkach?

Sprawy wstępne

Charakter organu wydającego nakaz powinien wywołać pytanie wstępne, a mianowicie, czy organ wydający nakaz jest organem *sądowym* w rozumieniu art. 6 decyzji ramowej. Organ policji nie może być takim organem, tak orzekł Trybunał w [Sprawie Poltorak \(C-452/16 PPU\)](#). Ostatnio Trybunał dodał również dodatkowe wymogi dla prokuratorów (zob. [C-489/19 PPU – NJ \[Parquet de Vienne\]](#)). Zasadniczo oznacza to, że musi być jasne, iż przeprowadzono indywidualną ocenę proporcjonalności ENA oraz że istnieje nadzór sądowy ze strony sędziego lub sądu. Ponadto musi być jasne, że europejski nakaz aresztowania opiera się na krajowym nakazie aresztowania, zob. sprawa. Niektóre państwa członkowskie stosują system, w którym tylko jeden nakaz aresztowania dotyczy obu tych osób. Trybunał pragnie zobaczyć dwa.

Wymogi te, rozwinięte w orzecznictwie, mogą prowadzić do pytań kierowanych przez organ wykonujący nakaz do organu wydającego nakaz. Niestety, może to również prowadzić do opóźnień i frustracji.

Po ustaleniu lub naprawieniu charakteru organu wydającego nakaz jako *organu sądowego* (Uwaga: z reguły większość formalności może zostać naprawiona.

Nie istnieje zasada *ne bis in idem* w zakresie wydawania ENA) ENA może być rozpatrywany. Patrz również: odpowiedź na pytanie 3.

P2. Czy miałyby to znaczenie, gdyby przestępstwa nie miały miejsca w Grecji, ale w Holandii?

Jeżeli zachowanie miało miejsce w Holandii, a nie w Grecji, zastosowanie ma podstawa odmowy określona w art. 4 ust. 7. Przestępstwa miały miejsce w Holandii i to uprawnia ten kraj do odmowy. Uwaga: nagłówek art. 4 mówi „może odmówić”. Nie ma takiego obowiązku. Uwaga: jeśli starczy czasu, interesujące może być sprawdzenie, w jaki sposób poszczególne państwa członkowskie wdrożyły tę fakultatywną podstawę odmowy. Niektórzy utrzymali ją jako fakultatywną, inni przekształcili ją w obowiązkową podstawę odmowy.

P3. Czy Holandia może dokonać oceny tych przestępstw i zakwalifikować je zgodnie z holenderskim prawem karnym?

Zasadniczo istnieje obowiązek wydania. Należy ocenić, czy każde pojedyncze liczenie jest sprawdzane. Pierwszy z nich dotyczy morderstwa. Jest to tak zwane przestępstwo z listy i wymienione w art. 2 ust. 2. Z pewnością przestępstwo spełnia minimalny wymóg art. 2 ust. 1 dotyczący kary pozbawienia wolności, która ma zostać orzeczona. W związku z tym, że organy greckie zaznaczyły pole „morderstwo”, organ wykonujący nakaz nie może dokonać własnej oceny przestępstwa, lecz musi po prostu zaakceptować ten fakt. Dotyczy to również sytuacji, w której mogą istnieć wyraźne różnice poglądów co do karalności przestępstwa lub zastosowania podstaw usprawiedliwienia. W konkretnych okolicznościach sprawy organy holenderskie nie mogą zastępować prawa greckiego poglądami mającymi zastosowanie na podstawie prawa holenderskiego.

Drugim wykroczeniem jest *sabotaż*. Jest to również przestępstwo z listy i ma takie samo zastosowanie jak w przypadku morderstwa. Minimalny próg określony w art. 2 ust. 2 wynosi 3 lata. Czy ma znaczenie, że Holandia nie zna przestępstwa karnego zwanego sabotażem? **[uwaga dla prowadzących szkolenie:** może z tego wynikać dość ciekawa dyskusja. Faktem jest, że w holenderskim kodeksie karnym nie ma takiego przestępstwa i może tak być w przypadku większej liczby państw członkowskich. Nie jest to jednak decydujące. Liczy się to, że państwo członkowskie wydające nakaz zaznaczyło

pole sabotażu, w związku z czym prawo krajowe państwa członkowskiego wykonującego nakaz nie ma już znaczenia]

P4. Czy narodowość osoby, której dotyczy wniosek, odgrywa jakąś rolę?

Tak. Osoba, której dotyczy wniosek, ma obywatelstwo państwa członkowskiego wykonującego nakaz. Na podstawie art. 5 ust. 3 decyzji ramowej organ wykonujący nakaz może dokonać przekazania pod warunkiem, że dana osoba po przesłuchaniu zostanie odesłana do Holandii w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności lub wykonania środka zabezpieczającego orzeczonego wobec niej w państwie członkowskim wydającym nakaz (*zobowiązanie do powrotu do kraju pochodzenia*).

Uczestnicy powinni być w stanie dowiedzieć się, czy Holandia będzie wymagała spełnienia tego warunku. Informacji tej nie można znaleźć w zgłoszeniu dokonany przez Holandię (zob. [sprawa Bob-Dogi](#)), lecz w art. 6 ust. 1 krajowej ustawy wykonawczej. Zob. [tę bibliotekę sądową na stronie EJN](#).

Uwaga: ostrzeżenie. Tłumaczenia przepisów krajowych prawie nigdy nie są aktualne. **Pytanie to wymaga również od pracowników myślenia perspektywicznego i sprawdzenia, czy przedmiotowe przestępstwa dają podstawy zarówno do przekazania, jak i przeniesienia na mocy decyzji ramowej 2008/909. Czas wynosi minimum sześć miesięcy (art. 9 ust. 1 lit. h)).**

P5. Czy osoba, której dotyczy wniosek, zostanie zatrzymana na czas trwania procedury?

Odpowiedzi udziela art. 12 DR: to organ wykonujący nakaz podejmuje decyzję, czy jest to konieczne na podstawie prawa krajowego. Zob. [sprawa Lanigan \(C-237/15 PPU\)](#).

Prowadzący szkolenie może zachęcić do sprawdzenia, jaka jest praktyka w danym państwie członkowskim oraz w państwie członkowskim pochodzenia uczestnika. Często państwa członkowskie widzą w fakcie, że osoba, której dotyczy wniosek, straciłaby ochronę art. 5 ust. 3 w przypadku ucieczki, powód do nieutrzymywania w areszcie swoich obywateli do czasu zakończenia procedury wydania.

P6. Jakie organy będą zaangażowane po obu stronach w odniesieniu do tego ENA?

Organem wydającym nakaz jest prokuratura przy Sądzie Apelacyjnym Krety Wschodniej, której dane kontaktowe można znaleźć w atlasie sądowym.

Nazwa:	Prokuratura przy Sądzie Apelacyjnym Krety Wschodniej (Eisaggelia Efeton Anatolikis Kritis)
Adres:	Plateia Daskalogianni
Departament (Wydział):	
Miasto:	Irakleio
Kod pocztowy:	71201
Numer telefonu:	+30 2810 247813
Telefon komórkowy	
Numer faksu:	+30 2810 247813
Adres e-mail:	eisefankr@yahoo.gr

W zależności od tego, czy prokurator może wydać ENA samodzielnie, czy też potrzebuje decyzji sądu lub sędziego, może zaistnieć konieczność zaangażowania również tego organu.

Organ wykonawczy jest jeden dla całego kraju:

Nazwa:	Officier van Justitie te Amsterdam (organ centralny ENA) IRC Amsterdam
Adres:	Postbus 115
Departament (Wydział):	Organ centralny odpowiedzialny za europejskie nakazy aresztowania
Miasto:	Amsterdam
Kod pocztowy:	1000AC
Numer telefonu:	+31 88 6991270
Telefon komórkowy	+316 53332848
Numer faksu:	
Adres e-mail:	eab.amsterdam@om.nl

Uwaga dla prowadzących szkolenie: można zmienić państwo członkowskie wykonujące nakaz i wybrać inne państwo, które nie scentralizowało zadań związanych z ENA. Następnie należy zlokalizować miejsce zamieszkania Dr. Drion w tym państwie członkowskim.

P7. Jaka procedurę przewiduje się w Holandii i jak długo ona trwa?

Postępowanie odbędzie się w Sądzie Okręgowym w Amsterdamie, zgodnie z przepisami decyzji ramowej i krajowego aktu wykonawczego. Dobrze jest przyrzec się terminom określonym w art. 17 DR. W związku z tym decyzja powinna być podjęta w ciągu 10 dni w przypadku zgody osoby zainteresowanej. (Uwaga: jeśli czas na to pozwoli, dobrym ćwiczeniem edukacyjnym byłoby postawienie pytania, co pociąga za sobą procedura zgody i jakie są jej konsekwencje) W innych przypadkach decyzja musi zostać podjęta w ciągu 60 dni i z zastrzeżeniem podania przyczyn może zostać przedłużona do 90 dni. W ogólnym ujęciu, państwa członkowskie często mają trudności z utrzymaniem terminów. Zob. str. 9 i 10 [dane statystyczne dotyczące Holandii znajdują się na str. 9 i 10 niniejszego raportu](#). Decyzja ramowa nie przewiduje sankcji w przypadku nieprzestrzegania terminów. Takie przypadki muszą być jednak zgłaszane do Eurojustu, zob. art. 17 ust. 7.

P8. Jaka rolę odgrywają organy greckie podczas procedury wydawania osób?

Muszą oni być dostępni, aby odpowiedzieć na wszelkie pytania dotyczące wyjaśnień, które mogą się pojawić. Dla reszty nie mają żadnej roli.

P9. Kiedy i w jaki sposób odbędzie się wydanie?

Przekazanie musi nastąpić możliwie jak najszybciej w terminie uzgodnionym przez zainteresowane organy (art. 23 ust. 1). Zgodnie z art. 10 ust. 2 nie może to nastąpić później niż 10 dni po podjęciu decyzji o przekazaniu. Należy pamiętać, że termin ten może zostać przedłużony, a art. 23 ust. 4 przewiduje tymczasowe odroczenie w przypadku wystąpienia przyczyn humanitarnych, takich jak choroba. Decyzja ramowa nie określa, w jaki sposób faktycznie odbywa się przekazanie. W praktyce decydują o tym również organy. Najczęstszym sposobem jest regularny lot między dwoma państwami członkowskimi, podczas którego osobie, której dotyczy wnioski, towarzyszy policja. Kraje sąsiednie mogą się przeprowadzić procedurę wydania na posterunku granicznym.

P10. Wyobraźmy sobie, że procedura wydania się udaje. Pod jakimi warunkami grecki prokurator może również oskarżyć Driona o popełnienie kolejnego przestępstwa kradzieży ze sklepu?

Pytanie to wywołuje analizę zasady specjalności, która chroni osobę, której wydania zażądano, przed ściganiem za przestępstwo, w związku z którym nie zażądano wydania, **lub w związku z którym zażądano wydania, ale odmówiono.**

Po wydaniu może być wymagana dodatkowa zgoda na kolejne przestępstwa. Procedura została opisana w Art. 27 ust. 4: W praktyce ocena będzie wyglądała następująco:

Kradzież sklepowa nie jest przestępstwem z listy. Oznacza to, że zastosowanie ma art. 2 ust. 4 i należy sprawdzić podwójną karalność. Organ wydający nakaz musi przedstawić obowiązujące przepisy prawne, sprawdzić, czy został osiągnięty minimalny próg 12 miesięcy pozbawienia wolności i przedstawić dokładny opis stanu faktycznego. Organ wykonujący nakaz sprawdzi, czy jest to przestępstwo w świetle prawa holenderskiego. Najprawdopodobniej przestępstwo kradzieży sklepowej będzie spełniało wszystkie te wymogi i zostanie udzielona dodatkowa zgoda.

Pracownicy sądu lub prokuratury w państwie członkowskim wydającym nakaz powinni przed wydaniem ENA zwrócić uwagę na to, czy w ich państwie członkowskim jest więcej przestępstw, za które poszukiwana jest osoba. Jeżeli tak, należy ocenić, czy właściwe jest dodanie tego przestępstwa (tych przestępstw) do ENA. Miałoby to tę zaletę, że wszystkie przestępstwa mogłyby być rozpatrywane w ramach jednej procedury i pozwoliłoby uniknąć dalszych dodatkowych wniosków.

Pracownicy sądu w państwie członkowskim wydającym nakaz, w którym po przekazaniu toczy się postępowanie karne, musi być świadomy ograniczeń wynikających z zasady specjalności, o której mowa w art. 27 ust. 2. Nie może mieć miejsca ściganie. Uwaga: Art. 27 ust. 1 pozwala na zniesienie tego ograniczenia, ale tylko między państwami członkowskimi, które dokonały takiego powiadomienia. Uczestnicy mogą wykonać ćwiczenie polegające na ustaleniu, czy taka sytuacja ma miejsce w przypadku dwóch zaangażowanych państw. Odpowiedź brzmi: ani Grecja, ani Holandia nie dokonały takiego zgłoszenia. W praktyce bardzo niewiele państw członkowskich dokonało takiego zgłoszenia. Uwaga: w przypadku, gdy decyzja ramowa odnosi się do zgłoszenia, należy pamiętać, że zgłoszenie może zostać zmienione. Innymi

słowy: w tej sprawie zawsze należy dwukrotnie sprawdzić stronę internetową EJN. Zob. na przykład ostatnio zmienione [zgłoszenie Rumunii z 13 marca 2020 r.](#)

A. II. Ćwiczenia:

Znajdź następujące właściwe organy wykonujące nakaz i języki, które mają być używane w zaświadczeniu:

W celu odnalezienia właściwych organów będziemy korzystać z [Atlasu](#) dostępnego na stronie internetowej EJN – www.ejn-crimjust.europa.eu wybierz państwo członkowskie wykonujące nakaz jako państwa wykonujące nakaz i 901. *Europejski nakaz aresztowania.*

Jeśli chodzi o języki zaświadczenia, będziemy korzystać z sekcji – Powiadomienia dla każdego z państw członkowskich [dostępnej tutaj](#).

W przypadku braku zgłoszenia, zgodnie z art. 8 ust. 2 DR, stosuje się język(i) urzędowy(e) państwa członkowskiego.

Wyniki powinny być następujące:

1. Portugalski prokurator w Bradze domaga się wydania niemieckiego obywatela Dietera Müllera, który obecnie przebywa w fińskim Turku, w celu przeprowadzenia postępowania karnego.

Właściwy organ portugalski znajduje się w Guimarães, zob. strona internetowa EJN.

Nazwa:	Tribunal da Relação de Guimarães
Adres:	Largo João Franco 248
Departament (Wydział):	
Miasto:	Guimarães.
Kod pocztowy:	4810-269
Numer telefonu:	
Telefon komórkowy	
Numer faksu:	
Adres e-mail:	

Istnieje jedna centralny organ dla całego kraju. Zgodnie ze zgłoszeniem Finlandia przyjmuje europejskie nakazy aresztowania w języku fińskim, szwedzkim i angielskim. Uwaga: Zauważyłem (w maju 2020 r.), że dokument

zamieszczony na stronie internetowej EJN, który ma zawierać tłumaczenie zgłoszenia na język angielski, nie jest w tym języku, lecz w języku fińskim.

(Uwaga: Prowadzący: Bardzo przydatne może być wykonanie tego ćwiczenia na ekranie wspólnie z grupą. Szukajcie razem na stronie EJN. Odpowiedź na to pytanie można znaleźć na kilka sposobów. Ważne jest to, że uczestnicy odnajdują się na stronie)

Nazwa:	Okręg prokuratorski południowej Finlandii (Etelä-Suomen syyttäjälue)
Adres:	Porkkalankatu 13
Departament (Wydział):	
Miasto:	Helsinki
Kod pocztowy:	00180
Numer telefonu:	+358 29 562 2100
Telefon komórkowy	
Numer faksu:	+358 29 562 2203
Adres e-mail:	etela-suomi.syyttaja@oikeus.fi

(Jeżeli czas na to pozwoli, można zadać uczestnikom pytanie, czy konieczne jest zapewnienie tłumaczenia ENA na język niemiecki, ponieważ osoba, której dotyczy wniosek, jest obywatelem tego państwa. Wiąże się to ze stosowaniem dyrektywy 2010/64 w sprawie tłumaczeń pisemnych i ustnych. W rzeczywistości pytanie to może pojawić się, gdy osoba, której dotyczy wniosek, jest zaangażowana w procedurę. Zależy to od tego, czy osoba, której dotyczy wniosek, jest w stanie zrozumieć język ENA)

2. Irlandzka prokuratura otrzymuje ENA dotyczący wyroku w sprawie obywatela francuskiego Leona Laselle'a skazanego zaocznie przez Tribunal de Grande Instance de Bordeaux, Francja.

Nazwa:	Cour d'Appel de Bordeaux
Adres:	Place de la République
Departament (Wydział):	
Miasto:	BORDEAUX CEDEX
Kod pocztowy:	33077
Numer telefonu:	(+33) 556013400
Telefon komórkowy	
Numer faksu:	(+33) 556442830
Adres e-mail:	

Nazwa:	Organ centralny odpowiedzialny za ENA
Adres:	Departament Sprawiedliwości i Reformy Prawa 51 St Stephens Green
Departament (Wydział):	Dublin 2
Miasto:	
Kod pocztowy:	
Numer telefonu:	00 353 1 408 6100
Telefon komórkowy	
Numer faksu:	00 353 1 408 6117
Adres e-mail:	warrantsmail@justice.ie

Istnieje jeden centralny organ dla całego kraju. Zgodnie ze zgłoszeniem Irlandia akceptuje ENA w języku irlandzkim i angielskim.

3. Właściwy organ hiszpański w Madrycie poszukuje obywatela rosyjskiego Michaila Lebedenskigo, zamieszkałego w Nikozji na Cyprze.

Właściwy organ hiszpański jest właściwy dla całego kraju:

Nazwa:	Servicio Común de Registro, (Para el reparto entre los Juzgados Centrales de Instrucción)
Adres:	Goya 14
Departament (Wydział):	
Miasto:	Madryt
Kod pocztowy:	28071
Numer telefonu:	(+34) 91.400.62.13/26/25
Telefon komórkowy	
Numer faksu:	(+34) 91.400.72.34/35
Adres e-mail:	audiencianacional.scrda@justicia.es

Organem właściwym na Cyprze jest:

Nazwa:	Ministerstwo Sprawiedliwości i Porządku Publicznego
Adres:	125 Athalassas Avenue
Departament (Wydział):	
Miasto:	Nikozja
Kod pocztowy:	1461
Numer telefonu:	+357 22805928; +357 22805950/951
Telefon komórkowy	
Numer faksu:	+357 22518328; +357 22518356;
Adres e-mail:	akyriakides@papd.gov.cy

Istnieje jedna centralny organ dla całego kraju. Zgodnie ze zgłoszeniem, [można znaleźć na stronie internetowej EJN](#).

Cypr akceptuje ENA w swoich językach urzędowych oraz w języku angielskim. Uwaga: niniejsze zgłoszenie wymaga, aby organ wydający nakaz, jeżeli nie wysłał ENA w języku angielskim, wiedział, jakie są języki urzędowe Cypru.

(Jeżeli czas na to pozwoli, można zadać uczestnikom pytanie, w jaki sposób dokonuje się tłumaczenia ENA na inny język. Podstawową kwestią jest tu to, czy tłumacz wykonujący to zadanie otrzyma pełny oryginał dokumentu i następnie dokona jego tłumaczenia, czy też zostanie poinformowany, że ENA i jego formularz są dostępne we wszystkich autentycznych językach Unii Europejskiej. Jeśli nie zostaną podane dalsze instrukcje, istnieje duże prawdopodobieństwo, że tłumacz przetłumaczy wszystko od nowa, łącznie z formularzem. Skutkiem tego może być nadanie terminom formularza innego znaczenia niż w tekście oryginalnym. Może to prowadzić do nieporozumień, konieczności wyjaśnień i opóźnień. Tłumacze muszą przetłumaczyć tylko to, co zostało wypełnione w formularzu, a nie sam formularz [Wszystkie autentyczne teksty można znaleźć i pobrać tutaj](#). Uwaga ta jest również istotna dla osób tłumaczących zbiór spraw i instrukcji)

A. III. Scenariusz przypadku 2, kontynuacja przypadku 1:

Pytanie to dodaje bardziej współczesny problem do wykonania ENA, który pojawił się w wyniku orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości (Zob. 5 kwietnia 2016 r., sprawy połączone [C-404/15 i C-659/15 PPU](#), *Pál Aranyosi (C-404/15) i Robert Căldăraru (C-659/15 PPU)*). Wynika z niego w dużej mierze, że wzajemne uznawanie nie jest bezwzględne i że mogą istnieć pewne ograniczenia w odniesieniu do ogólnego obowiązku przestrzegania ENA. Wymagania narzucone przez Trybunał mają wpływ zarówno na organ wykonujący nakaz, jak i wydający nakaz. Pierwszy z nich będzie zobowiązany do zwrócenia się o informacje dotyczące warunków więziennych, w jakich będzie przebywać osoba, której dotyczy wniosek, po jej wydaniu. Ten ostatni będzie musiał odpowiedzieć na te pytania i być może będzie musiał udzielić gwarancji, że osoba, której dotyczy wniosek, zostanie przywieziona i zatrzymana w konkretnie wymienionym zakładzie karnym.

P1. Czy organ egzekucyjny jest zobowiązany do zajęcia się tą sprawą?

Tak. Roszczenie obrony dotyczy potencjalnego naruszenia bezwzględnych praw w państwie członkowskim wydającym nakaz. Trybunał wskazał, że osoba, której dotyczy wniosek, musi być zawsze chroniona przed takim ryzykiem.

P2. Jeśli tak, to jak sobie z tym poradzi?

Konsekwencją orzecznictwa Trybunału jest obecnie to, że państwo członkowskie wydające nakaz będzie musiało wskazać zakład karny, do którego trafi osoba objęta wnioskiem, w których okoliczności są bezsporne. Informacje te powinny odnosić się do miejsca, w którym faktycznie zamierza się zatrzymać osobę, której dotyczy wniosek. Kładzie on zatem nacisk na przewidywalne skutki w perspektywie krótkoterminowej. W konkretnych okolicznościach naszej sprawy oznacza to, że jeśli w ocenie Sądu Okręgowego w Amsterdamie warunki w więzieniu, do którego zostanie doprowadzony Drion, nie są zgodne z art. 4 Karty, władze greckie muszą więc zapewnić inne więzienie. Uwaga: Trybunał wskazał, że co do zasady cała ta kwestia może prowadzić do odroczenia, ale nie do ostatecznej odmowy.

P3. Czy organ wydający nakaz ma do odegrania jakąś rolę?

Tak. Będzie on musiał zawierać bardzo konkretne informacje na temat warunków więziennych, w jakich będzie przebywać osoba, której dotyczy wnioski. Sprowadza się to nawet do liczby metrów kwadratowych dostępnych na osobę, a także dostępności godzin poza celą i wszelkich innych udogodnień. Np. w [sprawie Dorobantu \(C-128/18\)](#) organ wydający nakaz przekazał organowi wykonującemu nakaz informację, „że pan Dorobantu będzie, podczas pobytu w areszcie śledczym w trakcie procesu, osadzony w celi 4-osobowej o powierzchni 12,30 m², 12,67 m² lub 13,50 m² lub w celi 10-osobowej o powierzchni 36,25 m². W przypadku skazania pana Dorobantu na karę pozbawienia wolności, będzie on początkowo osadzony w zakładzie karnym, w którym każdy więzień ma do dyspozycji powierzchnię 3 m², a następnie w takich samych warunkach, jeżeli będzie odbywał karę pozbawienia wolności w zakładzie zamkniętym, a jeżeli będzie przebywał w zakładzie otwartym lub półotwartym, w celi o powierzchni 2 m² na osobę.”

P4. Czy organ wykonujący nakaz ma możliwość odroczenia lub odmowy wykonania nakazu?

Tak. Jak wspomniano wcześniej, zasadniczo rezultatem musi być wykonanie ENA. Jednakże Trybunał przewidział obecnie, że w pewnych wyjątkowych okolicznościach może to nie mieć miejsca.

A. IV. Przypadek Norwegii

Umowa z 2006 r. między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób między państwami członkowskimi UE a Islandią i Norwegią weszła w życie w dniu 1 listopada 2019 r. Podobieństwa z europejskim nakazem aresztowania są natychmiast widoczne. Wydawane są jednak *nakazy aresztowania*, a nie ENA do i z Norwegii oraz Islandii. Art. 3 umowy wymaga spełnienia tych samych warunków w odniesieniu do faktów kwalifikujących się do przekazania, co art. 2 ENA FD. Należy pamiętać, że Europejska Konwencja Rady Europy o ekstradycji z 1957 r. nie ma już zastosowania do Norwegii i Islandii (umowa art. 34). Jest prawdopodobne, że Norwegia również zezwoli na wydanie za wszystkie trzy przestępstwa.